

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-291/11-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Jablonec nad Nisou, Liberecká 1734/31, příspěvková organizace
Sídlo:	Liberecká 1734/31, 466 01 Jablonec nad Nisou
IČ:	60254190
Identifikátor:	600 023 389
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	PaedDr. Helenou Pletichovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 01 Liberec 2
Místo inspekční činnosti:	Liberecká 31, Polní 10, Josefa Hory 33, Jablonec nad Nisou
Termín inspekční činnosti:	2. až 5. květen 2011

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon).
- Zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání základní škola speciální (dále ŠVP ZŠS) a jeho souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělávání ZŠS (dále RVP) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole speciální (dále ZŠS, škola) a byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělávání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Základní škola (dále ZŠ) vykonává činnost v ZŠ praktické, ZŠS, v přípravném stupni ZŠS, v přípravné třídě pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, ve speciálně pedagogickém centru, školní družině a v zařízení školního stravování. Od 17. 1. 2008 bylo zrušeno místo poskytování vzdělávání v Proseči nad Nisou, Prosečská 172, Jablonec nad Nisou. Žáci byli převedeni do ZŠ v Liberecké ulici 1734/31, Jablonec nad Nisou.

Výuka žáků ZŠS probíhá v sedmi speciálních třídách a jedné třídě přípravného stupně pomocné školy, které jsou umístěny ve třech místech poskytovaného vzdělávání: v budově školy v Liberecké ulici 1734/31 je jedna třída, v ulici J. Hory 33 jsou čtyři třídy a jedna třída přípravného stupně a v ulici Polní 10 jsou dvě třídy. Žáci docházejí z Jablonce nad Nisou, dojíždějí i ze vzdálenějších míst (Liberec, Rychnov nad Nisou, Lučany). Výuku zabezpečuje osm pedagogů, z nichž pět splňuje kvalifikační předpoklady, dvě učitelky splňují částečně (absolvovaly obor speciální pedagogika) a jedna vyučující nesplňuje kvalifikační předpoklady. V ZŠS působí osm asistentů pedagoga. Liberecký kraj asistenty pedagoga pokrývá částečně (chybí finanční krytí na 1,5 úvazku).

Vzdělávací nabídka v ZŠS vychází ze školního vzdělávacího programu (dále ŠVP). Žáci prvního a sedmého ročníku jsou vyučováni podle ŠVP, v ostatních ročnících jsou vyučováni podle dobihajícího Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj.: 24 035/97-22 a Rehabilitačního programu čj. 15988/2003-24. Individuální vzdělávací plány mají všichni žáci. Vyučováno je celkem 15 žáků, 3 jsou s poruchou autistického spektra (PAS), ostatní žáci jsou se středně těžkým mentálním postižením a těžkým mentálním postižením a se souběžným postižením více vadami. Škola poskytuje vzdělávání 6 žákům podle § 42 školského zákona.

Škola je maximálně otevřená vůči veřejnosti. Aktivně se zapojila do projektu „Poradenství Libereckého kraje“. Stupňuje se zájem studentů o pedagogickou praxi, jen v letošním roce jich bylo 15, což svědčí o dobrém přístupu školy k budoucím pedagogům i k prezentaci vlastní speciálně pedagogické práce.

Od roku 2003 je plánována nová výstavba školy, která by pojala všechny žáky školy. Vzhledem k jejich postižení a zabezpečování účinné podpory jsou stávající prostorové podmínky pro vzdělávání již nevyhovující. Samotná realizace se stále nekoná, dochází tak k potlačování komplexní podpory žáků se zdravotním postižením.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje veřejnost o vzdělávací nabídce včetně postupu při přijímání žáků ke vzdělávání mj. i prostřednictvím vlastních webových stránek. Žáky přijímá na základě doporučení lékařů, školských poradenských zařízení a souhlasu rodičů. Škola průběžně sleduje vzdělávací potřeby žáků, zprostředkovává speciální služby příslušnými odborníky, zabezpečuje vhodné kompenzační, reedukační a rehabilitační pomůcky. V prevenci sociálně patologických jevů se zaměřuje na omezování rizikového chování a postojů k neznámým lidem. Prioritně jsou žáci vedeni k osobní hygieně, ke vštěpování hygienických návyků a vzájemné toleranci. Osvědčenými podpůrnými opatřeními jsou muzikoterapie, arteterapie, ergoterapie, canisterapie, logopedie, činnosti s hlinou, rehabilitace, alternativní a augmentativní metody komunikace a speciální logopedické komunikativní metody. Nabídka je velmi široká a odborně pokrytá.

Učební plány jsou v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem (dále RVP) ZŠS. Disponibilní hodiny v programu pro středně těžké mentální postižení využívá škola k rozšíření povinné výuky zejména v předmětech smyslová výchova, zdravotní tělesná výchova, psaní na prvním stupni a na druhém stupni estetická, tělesná a pracovní výchova.

V programu pro žáky s těžkým mentálním postižením je posílena estetická výchova, pracovní a rozumová výchova. Vzdělávací nabídka je doplněna aktuálními činnostmi pro různé prezentační výstavy, účastmi na sportovních soutěžích a společné výlety, což podporuje sociální gramotnost a celkově výchovu ke zdravému životnímu stylu. Organizování výuky vychází z aktuálního stavu žáků, probíhá v blocích. Žáci s PAS jsou vzdělávání podle TEACCH programu formou strukturovaného učení za podpory piktogramů a obrázků. Žáci s více vadami jsou vyučováni na bázi individualizované výuky především za podpory senzomotorické stimulace. Pomocí speciálně-pedagogických metod a dovednostně-praktických metod spojených s jasným slovním doprovodem vyučujících za podpory kompenzačních, reedukačních a rehabilitačních pomůcek jsou rozvíjeny kompetenční předpoklady k dosahování gramotnosti žáků s ohledem na jejich možnosti a schopnosti. Účinná motivace a průběžná stimulace přispívají k aktivnímu kontaktu těžce postižených žáků s okolím. Koncept „Snoezelen“ pozitivně ovlivňuje smyslové vnímání, relaxační techniky působí příznivě na psychiku i fyzický stav žáků. U těžce postižených žáků vyučující pod vedením rehabilitační sestry provádí bazální stimulaci a cvičení dle Vojtovy metody. Canisterapie podporovala rozvoj oblastí sociální i komunikativní.

Žáci se středně těžkým postižením se podle svých schopností a pod vedením pedagoga orientovali v prostoru, pracovali na tabuli, u PC, společně se podíleli na tvorbě zadané práce. Účelné z hlediska pozornosti a ověřování poznatků bylo propojování mezipředmětových vztahů v kombinaci s manipulačními činnostmi. Výrazná empatie pedagogů k žákům vytvářela klidnou atmosféru založenou na vzájemné důvěře.

Výsledky žáků jsou soustavně monitorovány tak, že je zřejmá dosažená úroveň vzdělání žáků ve vztahu ke stanovým cílům vzdělávání v jednotlivých obdobích.

Prostředí pro vzdělávání je bezpečné, preventivní systémy jsou nastaveny a dle potřeb vyhodnocovány. Žáci dosahovali podle svých možností požadovaných výstupů v souladu se ŠVP a IVP. Někteří žáci jsou vzdělávání do dovršení 26 let věku, po ukončení však zůstávají v rodině.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP jsou zpracovány podle školského zákona a v souladu s RVP.

Kvalifikačně i personálně je škola dobře zastoupena. Škola postrádá prostory. Příznivější podmínky jsou ve dvou pracovištích (Polní a J. Hory), kde mají ve třídách k dispozici relaxační kout, v ulici J. Hory mají vybavenou místnost pro koncept „Snoezelen“ a malou místnost pro individuální rehabilitaci. Žáci s více vadami mají dostatek rehabilitačních pomůcek, žáci s PAS mají samostatné místo pro strukturovanou výuku. Ve všech třídách je PC.

Dle aktuální situace zprostředkovává škola poradenské služby. Péče o bezpečné prostředí pro vzdělávání je přiměřená, důsledně je dodržován dohled nad žáky při výuce s ohledem na jejich psychiku i fyzické potřeby.

Ředitelka splňuje podmínky pro výkon funkce. Maximálně podporuje další vzdělávání pedagogů (dále DVPP), což dokazuje účast na 53 vzdělávacích akcích. Vedení školy nastavenou strategií vytváří pozitivní klima ve škole.

Pedagogická rada projednává zásadní dokumenty, zabývá se problémy žáků, účinností používaných speciálních metod práce a sjednocováním se na dalších postupech vedoucích k rozvoji žáků.

Škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickými centry pro určité druhy postižení a žáky s PAS, se zřizovatelem a školskou radou. Vyskytují se však problémy z nejasné diagnostiky žáků

a závěrů v doporučeních, která poradenská zařízení poskytují škole. Škola se pak při zařazování do vzdělávacího programu nemůže zcela opřít o závěr poradenského centra. Finanční situaci školy pomohly zlepšit v roce 2008 až 2010 rozvojové projekty, které byly přínosné pro realizaci ŠVP. Tím, že se zvyšují provozní náklady a nenavýšují se finanční prostředky, má škola omezené prostředky na nové vybavení.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy probíhá v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Uplatňovaný způsob řízení umožňuje efektivní vzdělávání žáků s těžkým handicapem. Škola má dobré personální i materiální předpoklady pro vzdělávání žáků s těžkým postižením, chybí však prostory.

Škola sleduje efektivitu a úspěšnost systémů v oblasti bezpečnosti a prevence rizikového chování handicapovaných žáků.

Všechny dostupné finanční zdroje účelně využívá k zabezpečení realizace školních vzdělávacích programů. Finanční prostředky chybí na platy asistentů pedagoga a nové kompenzační pomůcky.

Partnerství, zejména s poradenskými centry, pokrývá potřeby handicapovaných žáků. Škola se však nemůže ve všech případech opírat o závěry zpráv, které jasně nestanovují diagnostiku žáka.

Způsob výuky ve třídách zajištěný vyučujícím a asistentem pedagoga, podpořený speciálně-pedagogickými metodami, poskytoval velký prostor pro rozvíjení funkčních gramotností žáků vedoucích k dosahování požadovaných klíčových kompetencí. Škola má dlouholeté zkušenosti s výukou těžce postižených žáků a způsob vzdělávání je na vynikající úrovni.

Výsledky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni v sociální oblasti. Škola sleduje a hodnotí úspěšnost svých žáků, napomáhá jim při nácviku alternativní komunikace umožňující integraci do běžné společnosti.

Doporučení k dalšímu rozvoji školy:

- Vzhledem k přijímání těžce handicapovaných žáků a k jejich potřebám usilovat o větší prostory pro výuku žáků.
- Požadovat od KÚLK finanční zabezpečení asistentů pedagoga.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec 1, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.l@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole a v Libereckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Liberci dne 13. 5. 2011

(razítko)-ano

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková v. r.

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor

Rambousek v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Jablonci nad Nisou dne 23. 5. 2011

(razítko)-ano

PaedDr. Helena Pletichová

Pletichová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.